

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorvm Vita, Moribvs, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XVI. Vt Sacrорvm Hominvm Probitas Deo perhonorifica, ipsis & proximis est salutaris, ita illorum improbitas Deo probrosa, & ipsi & alijs exitialis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

nis sis, tamen ita sancte & grauiter agas, vt omnes cor
canum in tuo iuuenili animaduertant pectore, & o-
mnes te ob prudentiae & virtutis maturitatem suspi-
ciant, acreuereantur, & quidem tales te praesta in
sermone, in familiari consuetudine, in amoris diuini
atque humani declarione, in fidei rectitudine &
constantia, in totius vita puritate.

¶ Et ad Tit.c.2.v.7.monet. In omnibus te ipsum prebe ex-
emplum bonorum operum in doctrina, in integritate, in grauita-
te. S.Chrys.hom.4.in Titianam epist.& haec verba: Sit
omnibus, inquit, doctrina, exemplarum virtutis, tua speculum
vita, quod omnibus proponitur ad imitandum, veluti Arche-
typus & primitiua quadam imago, omnia in se habens, qua bo-
na & honesta sunt: qua magna cum facilitate volentibus ali-
quid sui decoris imitari, exēpla semper præbere parata sit. Vult
autem Apostol. vt Tit. luceat doctrinā alios ad fidem &
pietatem erudiente, vita integritate ac sanctitate, morum
grauitate & modestia ad probitatem proliciente.

C A P V T X V I .

V T S A C R O R V M H O M I N V M P R O B I T A S
Deo per honorifica, ipsis & proximis est salutaris, ita illo-
rum improbitas Deo probrofa, & ipsis & alijs
exitialis.

Cur Ecclesiasiticorum § **C**ur autem clericorum vita eiusmodi esse debeat,
vita debeat iam alij mores suos dirigant & componant, ea potis-
esse virtutis sima causa est, quod illa omnium oculis sit exposita,
norma. & idcirco eos saluator cum luce, cum ciuitate in mó-
te exædificata, cum lucerna ardente, & candelabro
Conc. Trid. imposita comparauit. Hoc significat Trident. *Synod. ses-*
summopere 22.6.1.de reformat. Nihil est, inquit, quod alios magis ad pie-
tatem Ecclesiasiticorum emplum, qui se diuino ministerio dedicarunt. Cum enim à re-
vitam po- bus sculi in altiorem sublati locum conficiantur: in eos tan-
stulat. quam

quam speculum reliqui oculos coniiciunt, ex ijsq; sumunt quod imitantur. Quapropter sic decet omnino clericos in sortem Domini vocatos vitam moresq; suos omnes componere, ut habitus, gestu, incessu, sermone aliusq; omnib; rebus nil, nisi graue, moderatum ac religione plenum præferant, leuius autem dicta, quæ in ipsis maxime essent, effugiant, vt eorum actiones cunctis afferant reverationem. Et sfs. 23. in decreto de Reformat. c. 14. Presbyteri ita pietate ac castis moribus sint confituci, vt præclarum honorum operum exemplum, & vita monita ab eis possint expectari. Similia habet idem Concil. Trident. sfs. 24. de Reformat. c. 1. & c. 12. utrobiq; ab initio, & sfs. 25. de Reformat. c. 1. Quod & eximiè docet S. Ioan. Chrysost. lib. 3. de Sacerdotio. Sacerdotis animi pulchritudinem vndeique, ait, splendescere oportet, vt oblectare pariter & illuminare possit eorum animos, qui suos in illum oculos coniiciunt. Peruersitas Nam vulgarium hominum delicta, velut in tenebris commis- clericorum sa auctores suos solos perdunt: ceterum hominis illustris ac vul- fudes in oculi cogniti delictum commune omnibus damnum assert, & lis hominū. parua eius peccata aliis magna videntur. Neque enim peccati magnitudine, sed peccantis potius dignitate peccatum plerique omnes metiuntur.

Ecclesiastico
cucus populo
speculum.

§. Ex his planum est, quod virtutibus conspicuorum probi- clericorū vita. i. ipsi Deo, cuius præcipui famuli sunt, ras Deum sit perhonorifica, cum ad illustrādam ipsius gloriam commendat. alii sanctitatis facem præferunt. Quod & docet S. Pet. 1. ep. v. 12. omnes quidem Christianos, sed potissimum clericos, qui Christiani orbis lumina esse debent. Cō- nversationem restram, inquit, inter gentes habentes bonam, vt in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes glorifiscant Deum in die visita- tionis. Eleganter id docet S. Ambros. lib. 1. off. cap. 50. Decet actuū, ait, operumque nostrorum testimoniū esse publicam existi- mationem & attestationem, ne derogetur muneri: vt qui vi- det ministrum altaris congruis ornatum virtutibus, auctorem predicit, Dominum veneretur, qui tales seruos habeat. Laus

Ecclesiasti-
corum inte-
gritas alie-
na virtutis
incitamen-
tum.

enim Domini vbi mūda posseßio, & innocēs familiæ disciplina.
 2. Deinde & illud manifestum ex ijs quæ diximus,
 quod pia Clericorum vita vehementer in probitatis
 studium incitetur populus. S. Chrys. hō. 10. operis imperf.
 in Matt. Propter bona, inquit, cōuersationem suam sacerdotes
 sunt sal: quoniam bona cōuersatio sacerdotum conditura po-
 puli est. Propter verbum aut̄ doctrina lux; quoniam : erbum i-
 gnorantia lumen est. Prius aut̄ vocauit eos sal, postea aut̄ lux;
 aut quia prioris loci est seruare quos habes, secundi aut̄ vocare
 quos non habes; aut quia prius est bene vivere, secundo aut̄ bene
 docere. Idcirco & hunc in modum hortatur Conc. Tolet.

Ecclesiasti-
cus & san-
dotes habere oportet, tamen et apud homines famam optimam
etitate apud custodire oportet. Ideo conuenit testimonium probabilium per-
Deum, & sonarū cōuersationis & vita in conclavi suo habere: ut & Deo
bona fama placeant per cōversationē bonā & Ecclesiæ per optimā famam.
floreat apud

§. Quæ virtutis existimatio nō tantum clero non

proximum. est negligenda, sed etiam ad Dei honorem & proximi

Curam ha- salutem valde ambienda. qua cum & auctoritas ipsi-

beat Eccle- us pollet, & doctrina magni fit, & Ecclesiastico Ordin-

isticus de ni decus accedit & ornamentum.

bono nomi- §. Contra vero improba Ecclesiastorū vita. 1. qui-

ne, vt mo- dem ipsi Deo ignominiosa & perosa est. Leu. 21. v. 6. Sa-

net Eccles. cerdotes sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen eius. Et v.

c. 41. v. 15. 21. ibid. Omnis qui habuerit maculam (i. corporis vitium)

Impurus & de semine Aaron sacerdos, non accedet hostias offerre Domi-

nequā cle- no, nec panes Deo suo. Sua maiestate indignum iudicauit

ricus Deo Deus corpore deformatum sibi in templo deseruire,

inuisus & quāto magis indignum Deo, si eius minister clericus

probrosus. turpificato animo sit deformis? Eze. 22. v. 26. Sacerdo-

Si sancti sa- tes eius contempserunt legem meā, polluerunt sanctuaria mea.

cerdotes Deo Qui contemptim & impie in Dei domo versatur, v-

dedecori nō tiq; iniuriam Deo facit, cuius domū violat. Quod satis

sunt, vtique indicat

Vero sunt probro sacerdotes impii, cum contrariorum contraria sint con-

sequentia.

indicat Deus, Ier. 7.v.11. Nunquid ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua est inuocatum nomen meum in oculis vestris? Et iterum c.11.v.15. Quid est quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? Sensit idem & Assuerus rex Hesteræ 7.v.8. & Apostolus 1. Cor. 3.v.17. Si quis templum Dei violauerit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei Peruersus sanctum est, quod estis vos. Deinde ipse clericus seipsum Ecclesiasti in contumacionem adducit, Malach. 2. v.9. Propter quod eis fibi suis & ego dedi vos contemptibiles & humiles omnibus populis, sic que dedecor ut non seruatis vias meas, (vt vos contumenerent, & pro honore rie est. & gloria quasi deiectos humilesq; calcarent) S. Hier. in cōmen.

§. Quid despiciens impuro clero? Quin & suo officio atque adeo ecclesiastico ordini maculam ac dedecus inurit. Quod cum nosset Apostolus tam serio monuit Cor. 2. epist. c.6 v.3. ne vllam darent offensionem, vt non vituperetur ministerium nostrum. Cauete, ait ne dissolutiore vita vlli scandalum præbeat, quo fructus Euangelij quē nos verbo & exemplo propagare connitimus, impediatur. Et si religio Christiana in contemptum venit propter auditores, quanto magis propter doctores & præfides qui sunt clerici? Vetusissimum quidem est & optimum documentum, quod habet S. Ioan. Chrys. hom. 4. de verbis Isa. c.6. Vidi Dominū. Cum videris sacerdotem indignum, ne traducas sacerdotium. Non enim oportet damnare res, sed eum qui rebus male vtitur. Quandaquidem & Iudas proditor fuit, verum ob id non accusatur ordo Apostolicus, sed illius animus, nec crimen est sacerdotii, sed malum animi: Saluberrimum præceptum, sed ricus vniuer quod à paucissimis obseruatur, plerumque enim fit so ecclesiæ quod ait S. Aug. ep. 137. ad suos Hippone. Ad quid aliud sedent stico statui isti, ait, & quid aliud captant, nisi vt quisquis Episcopus vel maculam Clericus, vel monachus, vel sanctimonialis ceciderit, omnes eis inurit. se tales credant, iactent, contendant, sed non omnes posse manifestari? Neque enim isti maledici dictitant: Paphnutius est potator, Abdias est scortator, Matthias est ob-

Malè audiens Ecclesiasticus doctor non sine con-

temptione auditur. Publicum offendiculum ac proinde remouendum maleviens clericus.

trectator, sed isti clerici sunt scortatores, potatores, obrectatores, ita ut propter paucos malos totus ordinis pessime audiat.

§. Quin & peruersi clerici institutiones quantumuis doctæ, veræ, salutares in despiciatum veniunt: quia ut inquit S. Greg. hom. 12. in Euāg. cuius vita despicitur, restat ut eius prædicatio contemnatur. Denique quæ quantaque scandala dat peruersus clericus? quot moratur, & sustinet ne in virtute progrediantur? quot à iustitiae semita auertit? Hosea 5. v. 1. *Audite hoc sacerdotes: quia vobis iudicium est: quoniam laqueus facti estis speculationi.* Pro speculatione qua aliorum saluti prouidere debuistis, facti estis laqueus, & illos peccatis vestris irretiuistis.

S. Hier. in comment. *Speculatorēs*, inquit, *vos posuitis & principes in populo, & in excelso dignitatis culmine constituitis*, ut populam regeretis errantez. *Vos autem facti estis laqueus, & non tam speculatorēs & principes, quā venatores appellandi.* Rursum de fæcerdotum improbitate & offendiculo queritur Deus, Malac. 2. v. 8. *Vos recessistis de via, & scandalizastis plurimos in lege.* Septuaginta habet: *Vos declinastis de via mea, & infirmos fecistis multos in lege.* ubi S. Hier. *Infirmos faciunt multos, qui, cum credentes in Christo fidei robur accepterint, infirmari eos faciunt negligentia conuersationis sue.* Atque ita meridiana luce clarius est, quod ait S. Greg. hom. 17. in Euang. Nullum, puto, fratres carissimi, ab aliis maius preiudicium, quam à fæcerdotibus tolerat Deus: quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla prauitatis cernit. Verè S. Isidor. Pelus. 1. 3. ep. 326. *Si fæcerdotes mores suos correxerint, spes est plebem quoq[ue] secuturam esse.* Plura in hanc sententiam lib. 2. titulo de sui contemptu Ecclesiasticis vitando.

Clericemendatio populi correctio.

C A P V T X V I I .
IN S C A N D A L V M P R A E B E N T E S
iusta inuestio

S. Bern.